

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti

PRÍBEHY STARÝCH ŽELEZNÍC (Pracovný názov)

Rozprávkové príbehy o železnici, mašinkách a ľuďoch okolo nich

Námet na výstavu

Autori: Marián Paulíni a Eva Čárska
Dramaturgia:: Eva Čárska
Výtvarník: Ondrej Slivka

Motto:

Ak sa spýtate akéhokoľvek malého dieťaťa, ktoré v živote nevidelo naozajstný parný rušeň: „Ako robí mašinka?“, každé Vám povie: „ ši-ši-ši “...

Naša výstava bude ponúkať pohľad na svet železnice cez príbehy, rozprávky a hračky, ktoré nám obdivovateľom a amatérom približujú tento svet. Autentické príbehy sme získali od pamätníkov horehronskej, čiernovážskej a štiavnickej železničky a prenášame ich do rozprávkovej a hravej podoby.

Poznámka: výstava voľne nadväzuje na výstavu Vlaky do stanice prázdniny (23.6.1993 – 15.9.1993) v Bibiane, ktorá vtedy suplovala železničné múzeum. Stretla sa s veľkým záujmom verejnosti a aj médií, ktoré oceňovali jej viacgeneračnosť. Dnes železničné múzeum už existuje a preto chceme vzbudiť záujem neobvyklými rozprávkovými príbehmi.

Spoluorganizátori:

Múzejné a dokumentačné centrum železníc

Čiernohronská železnička **(tu by sme nakrútili zábery, použité v niekoľkých kapitolách vo výstave)**

Možno požiadať (sú s nimi dobré vzťahy) Železničné učilište Bratislava a Zvolen, Múzeum Považskej lesnej železnice, Historická lesná úzkorozchodná železnica Kysuce, Oravská lesná úzkorozchodná železnica, Dopravný podnik Bratislava, kluby priateľov železníc a kluby modelárov

Predbežný plán - usporiadanie výstavy (exponáty).

Počítame s námestím pred BIBIANOU, dolnými priestormi (klenby), schodišťom a prvým poschodím.

Námestie pred Bibianou:

Vlak smerujúci do dverí Bibiany (úzkorozchodná lokomotíva, oplenové vozne naložené drevom) pred vchodom priecestie (bezbariérové) s priecestným blikačom. Kulisy predstavujúce fasádu starej železničnej stanice.

Vstup (pokladnice):

Riešiť ako predajné okienko na miestnej dráhe (staničke), vstupenky riešiť ako kartónové cestovné lístky, používať na označenie dátumu vstupu kompostér (razič dátumu zo zadnej strany lístku), v miestnosti by mala byť lavička, železničné nápisy (Pokladnica, Úschovňa batožín, Čakáreň....), možnosť umiestniť železničný batožinový vozík („jašterku“)

Schodište

Rozprávkový príbeh o najdlhšom tuneli

Schodište ako tunel so svetielkom na konci, zvuky vlaku

1. kapitola

Rozprávkový príbeh o starej železničnej stanici

Stará železničná stanica (vnútro)

(pravdepodobne priestor v podzemí)

Príbeh: kto všetko sa môže stretnúť na stanici (autentický príbeh)

Čakáreň s pieckou, noviny.

2. kapitola

Rozprávkový príbeh o prednostovi stanice a cestovnom poriadku

Príbeh: Ako prednosta tvorí cestovný poriadok.

Veľký železničný stôl s figurínou, na stole katalógy, plány mašín... + telefón a bežné kancelárske staré vybavenie . **Cestovné poriadky.**

Na stene plagáty mašín a iné železničné „relikvie“

Pri veľkom stole nízky stolík pre deti s hrami (železničné pexeso, puzzle, papiere na nakreslenie si mašinky snov.

3. kapitola

Rozprávkový príbeh o nemocnici pre rušne

Príbeh: Ako a čím sa dajú mašinky opraviť, ako to vyzerá v „nemocnici“ - depe.

Z rohu „vykúkajúci“ predok parnej lokomotívy s otvárateľnou dymnicou s kotlovými rúrkami, ktoré možno skúsiť čistiť kominárskou štetkou, dole parné valce z ktorých možno odmontovať a namontovať veká. Priložená „basa“ na náradie.

V druhom rohu pracovný stôl – „ponk“ s náradím (skrutky, kľúče....) vešiak na montérky a pracovné plášte pre deti. Osvetlenie priemyselnou lampou, všeobecné prítmie, nad ponkom lampička, k dispozícii prenosná montážna lampa

Steny – kulisa tehlového muriva, klenuté okná s kovovými rámami

4. kapitola

Rozprávkový príbeh o železničnom čarodejníkovi

Príbeh: ako sa dá dostať k čarodejníkovi po koľajniciach

Na zemi koľajnice a na nich šliapacia drezina (železničný bicykel), z ktorej pohon nepoháňa kolesá, ale bežiacu kulisu krajiny vedľa dreziny

5. kapitola

Rozprávka o zázračnej továrni

Príbeh: ako vzniká „naj“ mašinka.

Aká je čarovná formulka železničného kúzelníka?

Rysovací stôl čarodejníka s nákresom mašínok. Na stene rôzne výkresy a plány mašínok, vitríny s knihami o mašínokách a vitríny s modelmi mašínok. Pre deti nízky stôl na kreslenie mašínok. K dispozícii rôzne drevené stavebnice mašínok (štýl drevených debničiek s kolesami a spájaním cez kolíky), hranolčeky s kolieskami a s prípojmi, na ktoré je možno cez kolíky pripojiť nadstavby....

6. kapitola

Rozprávka o starom rušňovodičovi a jeho rušni

Príbeh: Čo všetko zažil a videl starý rušeň

Uhlopriečne postavený rušeň na kolieskach, ale tak, aby sa mohol hýbať cca 10 cm tam a späť.

7. kapitola

Rozprávka o celkom malej mašinke

Príbeh: ako sa mašinka zmenšila

Železničné skladisko (interiér ako napríklad v múzeu dopravy na Pražskej ulici v Ba – rezné murivo, bedne v ktorých budú namiesto tovaru hračky)

Koľajisko z drevených hračiek (železnice) vyrábajú to nezávisle IKEA, TESCO, BRIO, pričom sú dielce navzájom kompatibilné.(alebo iný druh železničky na hranie detí)

Na stene plagáty rôznych železničných hračiek a vitríny s historickými železničnými hračkami.

Možné sprievodné aktivity:

Literárna súťaž – napísanie poviedky, rozprávky na tému mašínky, železnica...

Stretnutie modulovej modelovej železnice (info: www.zababov.sk)

Stretnutie historických železničných vozidiel Bratislava Východ (tradičné stretnutie prvý septembrový víkend),

Jazda historického vlaku po Bratislavských spojkách, Karpatský okruh (Ba – Trnava – Kúty – Ba).....;

Premietanie rozprávok a filmov so železničnou tematikou (Thomas the tank engine & friends, Frigo na mašine, Železný dedko, Ostro sledované vlaky, Nevera po slovensky, filmové týždenníky o železnici (stavba Štiavnickej Trate mládeže...) Videá, záznamy z rôznych výročí a stretnutí historických vozidiel....)

Tvorivé modelárske dielne (stavba krajiny ku koľajisku)

Záhradná železnica na nádvorí Bibiany

Atrakcie pri otvorení:

Vozenie detí na mini parnej mašinke pred Bibianou.

Záhradná železnica na námestí pred Bibianou

Otvárací železničarsky orchester

Sponzori:

Na tak veľký projekt bude treba určite osloviť železničné spoločnosti, firmy dodávajúce vybavenie pre železnice, rovnako výrobcov a predajcov modelovej železnice.. (kontakty budú priebežne dodané).

V Bratislave, november 2007

Marián Paulíni, Eva Čárska

Dobrý deň,

usporiadanie výstavy s motívom železnice je v roku 2008 veľmi vhodné, lebo v roku 2008 budú železnice viac ako pol roka žiť oslavami 160 výročia Prvej parostrojnej trati, príchodom prvého vlaku ťahanom parným rušňom.

Prvá parostojná železničná stanica na území Slovenska (trať Marchegg (ÖBB) - Devínska Nová Ves - Bratislava) bola budova na Šancovej ulici č.1 v Bratislave. Príchod parného vlaku do Bratislavy bol 20.8.1848.

Oslavy sa začnú v apríli tradičnou akciou Prebúdzanie Katky v Košiciach, budú pokračovať Otvorením expozícií vo Vrútkach v máji a tradičným zrazom historickej železničnej techniky v polovici júna v Bratislave, miestnymi výročiami tratí (150 rokov...) a ukončia sa akciou v polovici septembra vo Zvolene.

Je pravdepodobné, že v roku 2008 bude možné v súvislosti s oslavami ľahšie žiadať o sponzorstvo a podporu výstavy, ako v ďalších rokoch po týchto veľkých oslavách. Ing. Kubáček (vedúci podnikového múzea železníc - www.mdc-ba.sk) slúbil určite materiálnu podporu vo forme zapožičanie železničného sbierkového materiálu na takúto výstavu.

Bližšie info o tradičných akciách (hlavne fotky...):

Prebúdzanie Katky:

<http://www.vlaky.net/servis/sprava.asp?lang=1&id=1784>

Zraz historických vozidiel Bratislava:

<http://www.vlaky.net/servis/sprava.asp?lang=1&id=1880>

Grand Prix Zvolen:

<http://www.vlaky.net/servis/sprava.asp?lang=1&id=2033>

<http://www.vlaky.net/servis/sprava.asp?lang=1&id=1979>

S pozdravom

Marian Paulini
